

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W PNIEWACH
w roku szkolnym 2023-2024
uwzględniający
WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**

I. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą

C. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z auto- analizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę system edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

II. Tematyka zajęć doradztwa zawodowego w klasach 7 i 8

Doradztwo zawodowe w klasach 7 i 8 jest realizowane w zakresie czterech bloków tematycznych:

- Samopoznanie(predyspozycje i ograniczenia)
- Informacje edukacyjno-zawodowe i zawodoznawcze
- Kompetencje miękkie
- Rynek pracy i lokalny rynek pracy

Klasa VII

1. Liceum, technikum czy szkoła branżowa? Prezentacja oferty lokalnych szkół ponadpodstawowych. Zapoznanie z systemem edukacji i ofertą lokalnych szkół ponadpodstawowych.
2. Wszyscy jesteśmy zdolni (Kwestionariusz uzdolnień szczegółowych wg H. Gardnera)
3. Co lubię, a czego nie lubię? (Mapuję swoje preferencje. Znam różnicę między kompetencjami twardymi i miękkimi)
4. Moja marka osobista
5. Mapa Karier (Przekonania uczniów na tematy związane z pracą i karierą - weryfikacja źródeł wiedzy. Zapoznanie z interaktywnym narzędziem doradztwa zawodowego)
6. Czy to, czego się uczę przyda mi się w przyszłości? (Filtr preferencji – Mapa Karier; gra zespołowa „10 sekund - zawody”)
7. Jestem kimś! – o osobowości (Wiem, co to jest osobowość. Test „16 Personalities”. Test koloru osobowości. Test „Moja osobowość”)
8. Zawody przyszłości. (Zapoznanie z prognozami na temat zawodów przyszłości – strony: infuture.institute i Mapa Karier oraz filmiki za You Tube i Ted talks. Sprawdzenie ryzyka automatyzacji zawodów na podstawie kalkulatora „Will robots take my job?”)
9. Bilans zasobów – system wartości (Piramida wartości, 7 życ, Gra memory – Zawody przyszłości)
10. Jak pomogły mi zajęcia doradztwa zawodowego? (Kwestionariusz wyboru szkoły)

Klasa VIII

1. Który typ szkoły wybrać? Prezentacja oferty lokalnych szkół ponadpodstawowych oraz przypomnienie schematu systemu edukacji.
2. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych – co warto wiedzieć? Czynniki wpływające na wybór szkoły. Opracowanie listy dobrych rad przy wyborze szkoły.
3. Moja kariera (Kotwice kariery Scheina, Mapa Karier, gra zespołowa „10 sekund - zawody”)
4. Marzenia z terminem ważności (cel SMART)
5. Dokumenty aplikacyjne – CV
6. Dokumenty aplikacyjne – List motywacyjny, assesment center
7. Rozmowa kwalifikacyjna
8. Taką mamy umowę (Uczeń porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika)
9. Gdzie szukać informacji o zawodach? (przydatne linki; Spaghetti tower challenge)
10. Nastaw się na rozwój: lekcja o koncepcji growth mindset; LLL – life long learning

III. Działania z zakresu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Działanie	Termin	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Podmiot, z którym szkoła współpracuje w realizacji działania
1.	Realizacja treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego w klasach I-III	na bieżąco	- nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	-
2.	Realizacja treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego w klasach IV-VIII na zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach edukacyjnych	na bieżąco	- nauczyciel dz - wychowawca - nauczyciele przedmiotowi	-
3.	Zajęcia grupowe w klasach VII-VIII z wykorzystaniem technik i metod psychoedukacyjnych	na bieżąco	- nauczyciel dz	-
4.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych z zakresu doradztwa zawodowego	na bieżąco, w zależności od możliwości organizacyjnych	- nauczyciel dz - pedagog	Według ofert szkoleń, kursów, konferencji metodycznych
5.	Spotkanie informacyjno – konsultacyjne dla rodziców uczniów klas VIII	14.09.2023	- dyrektor - nauczyciel dz - pedagog	
6.	Ankieta dla klas VIII – rozpoznanie potrzeb uczniów związanych z wyborem dalszej drogi edukacyjnej	październik 2023	- nauczyciel dz - pedagog - wychowawcy klas VIII	-
7.	Opracowanie listy uczniów z grupy dyspersyjnej	styczeń/ luty 2024	- pedagog	Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Szamotułach (PZPP)
8.	Stworzenie bazy <u>ofert praktyk</u> dla uczniów kończących szkołę podstawową	styczeń/ luty 2024	- nauczyciel dz - pedagog	Zespół Szkół im. Emilii Sczanieckiej w Pniewach

9.	Targi Edukacyjne dla uczniów klas ósmych i siódmych	luty 2024	- nauczyciel dz - pedagog	szkoły ponadpodstawowe
10.	Warsztaty dla klas VIII przed egzaminem <i>Moje mocne i słabe strony w radzeniu sobie ze stresem egzaminacyjnym</i>	marzec 2024	- pedagog	-
11.	Spotkania ze specjalistami oraz przedstawicielami zakładów pracy z terenu gminy Pniewy	II półrocze, wg możliwości i dostępności pracodawców	- nauczyciel dz	lokalne zakłady pracy, ZS im. Emilii Szczenieckiej w Pniewach
12.	Gromadzenie i rozpowszechnianie <u>oferty edukacyjnej</u> szkół ponadpodstawowych z rejonu	na bieżąco	- nauczyciel dz	szkoły ponadpodstawowe
13.	Ankieta ewaluacyjna	maj/czerwiec 2024	- nauczyciel dz	-

IV. Formy realizacji działań:

- **Poradnictwo grupowe** - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych).
- **Rynek edukacyjny i pracy** - wizyty studyjne w szkołach ponadpodstawowych, obserwacje, wizyty w zakładach pracy, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole/, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/, targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy i inne).

- **Informacja edukacyjno – zawodowa**(gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół ponadpodstawowych. Wdrażanie do samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
- **Badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze przeprowadzone w szkole.**

V. Metody realizacji działań:

- praca w grupach klasowych
- porady dla rodziców
- przygotowanie ankiety dla uczniów
- badania ankietowe dla uczniów i rodziców

VI. Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- Lekcji wychowawczych i/lub warsztatów doradczych prowadzonych we wszystkich oddziałach klasowych.
- Zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- Wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach ponadpodstawowych oraz zakładach pracy.
- Organizacja Targów Edukacyjnych dla rodziców i uczniów klas VII i VIII.

Opracowany Program będzie realizowany w oparciu o bieżące potrzeby szkoły oraz aktualną sytuację epidemiczną kraju.

Zatwierdzony do realizacji po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej w dniu 20 września 2023 roku.

Opracowanie: Anna Słupska, Anna Chmielnik